

Suvestinė redakcija nuo 2017-08-17

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08538

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS PROKURORAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL REKOMENDACIJŲ DĖL PROCESO BAIGIMO PAGREITINTO
PROCESO TVARKA
PATVIRTINIMO**

2015 m. birželio 1 d. Nr. I-137
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi ir 16 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u pridedamas Rekomendacijas dėl proceso baigimo pagreitinto proceso tvarka.
2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2003 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. I-47 „Dėl ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“ 1.6 punktą;
 - 2.2. Rekomendacijų dėl proceso baigimo pagreitinto proceso tvarka pakeitimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2004 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. I-187 „Dėl Rekomendacijų dėl proceso baigimo baudžiamuoju įsakymu ir dėl Rekomendacijų dėl proceso baigimo pagreitinto proceso tvarka pakeitimo“.
3. S k e l b i u šį įsakymą Teisės aktų registre.
4. P a v e d u Dokumentų valdymo ir asmenų aptarnavimo skyriui apie įsakymo paskelbimą Teisės aktų registre pranešti Generalinės prokuratūros ir teritorinių prokuratūrų prokurorams, valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

Generalinis prokuroras

Darius Valys

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos generalinio
prokuroro 2015 m. birželio 1 d.
įsakymu Nr. I-137

REKOMENDACIJOS DĖL PROCESO BAIGIMO PAGREITINTO PROCESO TVARKA

1. Pagreitintą procesą reglamentuoja Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 426–432 straipsniai. Tai vienas ikiteisminio tyrimo pabaigimo būdų, kai prokuroras kreipiasi į teismą su pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka. Prokuroro kreipimosi su pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka sąlygos:

1.1. nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės turi būti aiškos. Tai yra turi būti aiški nusikalstamos veikos padarymo vieta, laikas, būdas, pasekmės, nusikalstamos veikos padarymu įtariamas asmuo ir kitos aplinkybės. Duomenys, leidžiantys įtarti asmenį nusikalstamos veikos padarymu, gali būti šie: jis užkluptas darantis nusikalstamą veiką arba tuoj po jos padarymo; mačiusieji, tarp jų ir nukentėjusieji, tiesiogiai nurodo asmenį, kaip įvykdžiusį nusikalstamą veiką; ant asmens ar jo drabužių, prie jo ar jo būste rasti aiškūs nusikalstamos veikos pėdsakai; asmens atvykimas ir prisipažinimas padarius nusikalstamą veiką. Įtariamojo nepripažinimas kaltės arba dalinis pripažinimas pats savaime nereiškia, kad nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės nėra aiškos. Tai yra vienas iš duomenų, pagal kuriuos sprendžiama, ar nusikalstamos veikos aplinkybės yra aiškos;

1.2. baudžiamoji byla dėl tos veikos padarymo turi būti teisinga apylinkės teismui. BPK 224 ir 225 straipsniuose nustatyta, kokios bylos yra teisingos apylinkės teismui. Tai baudžiamosios bylos dėl baudžiamųjų nusižengimų, neatsargių, nesunkių tyčinių ir apysunkių tyčinių nusikaltimų, taip pat baudžiamosios bylos, kuriose asmenys kaltinami padarę sunkius nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 135 straipsnio 1 dalyje, 149 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, 150 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, 178 straipsnio 3 dalyje, 180 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 182 straipsnio 2 dalyje ir 260 straipsnio 1 ir 2 dalyse, išskyrus tas nusikalstamas veikas, kurias padarė asmenys, numatyti BPK 225 straipsnio 1 dalyje;

1.3. į apylinkės teismą turi būti kreiptasi ikiteisminio tyrimo pradžios dieną arba ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo ikiteisminio tyrimo pradžios dienos. Šis terminas yra imperatyvus ir nėra atnaujinamas, nes BPK 429 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta, kad teisėjas, nustatęs, kad yra praleistas BPK 426 straipsnyje nustatytas terminas, priima sprendimą atmesti prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka.

2. Prokuroras, pradėjęs ikiteisminį tyrimą ar gavęs ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūno pranešimą apie pradėtą ikiteisminį tyrimą arba ikiteisminio tyrimo medžiagą su ikiteisminio tyrimo padalinio vadovo pasiūlymu šią baudžiamąją bylą užbaigti pagreitinto proceso tvarka, be BPK 169 straipsnio 1 dalyje numatytų veiksmų ir BPK 171 straipsnio 2 dalyje nustatytų sprendimų, išsiaiškina, ar yra visos rekomendacijų 1.1–1.3 punktuose numatytos sąlygos, ir sprendžia dėl ikiteisminio tyrimo užbaigimo pagreitinto proceso tvarka. Baudžiamosiose bylose dėl smurto artimoje aplinkoje nustatęs rekomendacijų 1.1 ir 1.2 punktuose numatytas sąlygas ir nesant objektyvių aplinkybių, trukdančių užbaigti procesą pagreitinto proceso tvarka per 48 valandas, prokuroras per šį terminą kreipiasi į teismą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka. Nustačius, kad nėra šių rekomendacijų 1.1–1.3 punktuose numatytų sąlygų, procesas vyksta bendra tvarka, tai yra atliekant ikiteisminį tyrimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-276](#), 2017-08-16, paskelbta TAR 2017-08-16, i. k. 2017-13353

3. Prokuroras, prieš nusprenddamas kreiptis į teismą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinio proceso tvarka, turi apsvarstyti galimybę nutraukti ikiteisminį tyrimą nereabilituojančiais pagrindais ar surašyti pareiškimą dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu.

4. Prokuroras, nusprendęs užbaigti baudžiamąją bylą pagreitinio proceso tvarka, surašo pareiškimą teismui dėl bylos nagrinėjimo pagreitinio proceso tvarka, kurį pateikia teismui kartu su ikiteisminio tyrimo metu surinkta medžiaga, jeigu buvo atliekami proceso veiksmai, numatyti BPK 178 straipsnyje.

5. Tais atvejais, kai nusikalstamą veiką padaręs asmuo sulaikomas įvykio vietoje, jis pats savo noru atvyksta ar praneša apie padarytą nusikalstamą veiką, nusikalstama veika yra užfiksuota vaizdo ar garso įrašymo priemonėmis, proceso veiksmai paprastai neatliekami. Proceso veiksmai gali būti neatliekami ir kitais atvejais, kai nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės yra akivaizdžios. Šiuo atveju surašomas generalinio prokuroro nustatytos formos tarnybinis pranešimas.

Tais atvejais, kai proceso veiksmai atliekami, turi būti vadovaujamasi proceso pakankamumo ir ekonomiškumo principais, tai yra neatliekami pertekliniai proceso veiksmai, kuriais nesiekama paneigti ar patvirtinti esmines įtarimo aplinkybes, negaunami ikiteisminiam tyrimui reikšmingi duomenys.

6. Prokuroras darbą turėtų organizuoti taip, kad iš anksto būtų suderintas teismo posėdžio laikas.

7. Prokuroras, nusprendęs užbaigti procesą pagreitinio proceso tvarka, privalo pats arba pavedęs ikiteisminio tyrimo įstaigai pranešti kaltinamajam, jo gynėjui, nukentėjusiajam, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams bei liudytojams apie teismo posėdžio, kuriame byla bus nagrinėjama pagreitinio proceso tvarka, laiką ir vietą. Liudytojams apie posėdžio vietą ir laiką pranešama tuo atveju, kai jų parodymais yra grindžiamas kaltinimas arba juos prašoma apklausti teismo posėdžio metu. Ikiteisminio tyrimo metu apklaustiems nukentėjusiesiems, civiliniams ieškovams ir civiliniams atsakovams taip pat privaloma pranešti, kad jų neatvykimas be svarbių priežasčių laikomas sutikimu nagrinėti bylą jiems nedalyvaujant ir nekliudo nagrinėti bylą, išskyrus atvejus, kai teismas pripažįsta, kad jų dalyvavimas būtinas.

8. Apie teismo posėdžio laiką ir vietą proceso dalyviams pranešama įteikiant šaukimus arba kitu tinkamu būdu. Tuo atveju, jei yra užtikrintas proceso dalyvių atvykimas ir dalyvavimas teismo posėdyje, jiems atskirai pranešti apie teismo posėdžio laiką ir vietą nėra būtina.

9. Pareiškimo dėl bylos nagrinėjimo pagreitinio proceso tvarka turinys nustatytas BPK 427 straipsnyje. Pareiškime turi būti nurodyta:

9.1. kaltinamojo vardas, pavardė, gimimo data, asmens kodas, šeiminė padėtis, profesija, darbovietė, dokumentais pagrįsti duomenys apie ankstesnį teistumą, prokuroro nuožiūra – kiti asmens duomenys. Tai galėtų būti: kaltinamojo gyvenamoji vieta, pilietybė, tautybė, turimas išsilavinimas, duomenys apie kardomąją priemonę (jei suimtas, kur laikomas), duomenys apie administracinius teisės pažeidimus, kiti kaltinamojo asmens duomenys;

9.2. trumpai aprašyta padaryta nusikalstama veika (nurodoma jos padarymo vieta, laikas, būdas ir padariniai, kitos svarbios aplinkybės). Esant pareikštam įtarimui, nusikalstamos veikos aprašymas turi atitikti pranešimo apie įtarimą turinį, išskyrus atvejus, numatytus Rekomendacijų dėl pranešimo apie įtarimą parengimo ir nusikalstamų veikų perkvalifikavimo ikiteisminio tyrimo metu 20 punkte;

9.3. baudžiamasis įstatymas, numatantis atsakomybę už tą veiką (nurodomi visi BK straipsniai, dalys ir punktai, numatantys atsakomybę už padarytą nusikalstamą veiką);

9.4. išvardyti liudytojai ir nukentėjusieji, kurių parodymais grindžiamas kaltinimas arba kuriuos prašoma apklausti teismo posėdžio metu. Prokuroro nuožiūra pareiškime gali būti trumpai išdėstytas apklaustų liudytojų ir nukentėjusiųjų parodymų turinys;

9.5. daiktai ir dokumentai, turintys reikšmės nagrinėjant bylą. Jeigu teisminiam bylos nagrinėjimui reikalingi daiktai ir dokumentai yra paimti, nurodyti, kur jie saugomi arba kas

atsakingas už saugojimą iki sprendimo baudžiamojoje byloje priėmimo ar nuosprendžio įsiteisėjimo;

9.6. duomenys apie civilinį ieškinį ir proceso išlaidas;

9.7. išdėstyta prokuroro pozicija ir kaltinamojo nuomonė dėl galimybės į bylos nagrinėjimą nekviesti liudytojų. Priimant sprendimą dėl būtinumo kviesti liudytojus į teismo posėdį, prokuroras turi įvertinti jų parodymų svarbą bei kitų gautų duomenų pakankamumą kaltinamojo kaltei pagrįsti.

10. Vienas pareiškimo dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka egzempliorius kaltinamajam iki bylos nagrinėjimo teisme pradžios įteikiamas pasirašytinai (kaltinamasis pasirašo ant pareiškimo kito egzemplioriaus arba pateikia rašytinį patvirtinimą apie pareiškimo įteikimą) arba išsiunčiamas registruotu paštu su įteikimu. Pareiškimas kaltinamojo pageidavimu gali būti išsiunčiamas jam elektroninių ryšių priemonėmis. Pareiškimo išsiuntimą elektroninių ryšių priemonėmis patvirtina prokuroro elektroniniu paštu išsiųsto pranešimo atspausdinta kopija.

11. Jeigu kaltinamasis nemoka lietuvių kalbos, pareiškimas turi būti išverstas į kaltinamojo gimtąją kalbą arba į kitą kalbą, kurią jis moka. Tokiam kaltinamajam kartu su pareiškimu įteikiamas pareiškimo vertimas į gimtąją kalbą arba į kitą kalbą, kurią jis moka. Pareiškimo vertimą organizuoja prokuroras.

12. Pareiškimas teismui dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka kartu su ikiteisminio tyrimo medžiaga, gali būti perduotas teismui ir kaltinamajam neįteikus pareiškimo ar jo vertimo, tačiau prokuroras turi užtikrinti, kad pareiškimas ar jo vertimas jam būtų įteiktas iki teismo posėdžio pradžios.

13. Pareiškimo ir jo vertimo įteikimą patvirtinantys dokumentai pateikiami teismui, o jų nuorašai saugomi ikiteisminio tyrimo kontrolės byloje.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Įsakymas

Nr. [I-276](#), 2017-08-16, paskelbta TAR 2017-08-16, i. k. 2017-13353

Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2015 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. I-137 „Dėl Rekomendacijų dėl proceso baigimo pagreitinto proceso tvarka patvirtinimo“ pakeitimo